

Інформативно-методичний лист
«Про можливості онлайн навчання для спеціалістів надавачів соціальних
послуг з питань соціальної роботи і соціальної реабілітації
дітей та осіб з інвалідністю»

Інформативно-методичний лист «Про можливості онлайн навчання для спеціалістів центрів реабілітації питань соціальної роботи та реабілітації дітей та осіб з інвалідністю» розроблено з метою інформування про можливі ресурси для самостійного підвищення професійних компетентностей спеціалістів центрів реабілітації соціальної сфери без відриву від виробництва.

Одним із завдань Уряду України є питання підтримки осіб з інвалідністю, підвищення рівня доступності та забезпечення прав осіб з інвалідністю, інтеграція осіб з інвалідністю в суспільне життя, усунення дискримінації за ознакою інвалідності. У 2026 році головними пріоритетами Міністерства соціальної політики України в питаннях інвалідності є впровадження заходів з безбар'єрності та деінституалізації.

Разом з тим, реформа з деінституалізації актуалізує необхідність підтримки сімей, які утримують особу з інвалідністю, і розвиток індивідуальних базових і комплексних спеціалізованих соціальних послуг для осіб з інвалідністю на рівні громади міста Києва, створення умов для самостійного їх проживання.

Трансформація соціальних послуг в місті Києві вимагає від спеціалістів соціальної роботи та соціальної реабілітації сучасної підготовки, вдосконалення та розвитку професійних компетентностей та постійного підвищення кваліфікації без відриву від виробництва. Інформуємо про діючі в Україні ресурси онлайн-навчання для самостійного опанування фахівцями соціальної сфери за підтемами:

- з захисту прав людей – 2 стор.
- з розуміння інвалідності та інклюзії – 2 стор.
- з питань порушень психічного здоров'я – 3 стор.
- з питань розвитку мовлення, комунікації та альтернативних засобів комунікації – 5 стор.
- з питань сексуального розвитку дітей та осіб з інвалідністю – 6 стор.
- з реабілітації – 8 стор.
- з надання соціальних послуг – 10 стор.
- з соціального компоненту послуги раннього втручання та деінституалізації – 11 стор.
- з питань безбар'єрності – 12 стор.
- з питань розвитку компетентностей спеціалістів, підтримки їх психічного здоров'я – 14 стор.
- для людей з інвалідністю – 17 стор.
- для батьків дітей з інвалідністю та порушенням розвитку – 18 стор.
- тематичні платформи – 19 стор.
- мобільні застосунки/додатки – 22 стор.

З захисту прав людей з інвалідністю:

- Курс «Захист прав людей з інвалідністю» на платформі PROMETHEUS. Курс розрахований на широке коло слухачів, складається з 4 модулів, 30 годин. Навчальний курс розроблено громадською організацією «Боротьба за права». Посилання на курс: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/zahyst-prav-lyudey-invalidnistyu/>
- Курс «Психічне здоров'я і права людини» на платформі «МН4U Освіта». Курс висвітлює питання дотримання прав людини при формуванні політик та практик в сфері психічного здоров'я. Три модулі. Посилання на курс: <https://edu.mh4u.in.ua/courses/%d0%b5%d0%bc%d0%b0%d1%83%d1%81/>
- Курс «Законодавство у сфері психічного здоров'я: навігатор для фахівця» – провідник у новій законодавчій реальності для медичних і немедичних спеціалістів. Допоможе розібратися, як працює та змінюється сучасна система охорони ментального здоров'я. Передбачено сертифікат. Проект «Національна платформа самоосвіти» реалізований за підтримки Програми «Партнерство за сильну Україну», що фінансується Урядами Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Посилання на курс: https://howareu.com/zakonodavstvo-u-sferi-psykhichnoho-zdorovia-navihator-dlia-fakhiivtsia?fbclid=IwY2xjawQuGwllHRuA2FlbQIxMABicmlkETF1UzZhMmlydGIZY01sRFRGc3J0YwZhcHBfaWQOMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHgAFxm6BMnFhGKA6 UPuK4yOAxSazP0A7D8Nc6PfcN2yjOE4w7WhrWj9mkWt_aem_R6Hq9KEceUvF6gq3gQ_YFw
- Онлайн курс «Школа для батьків з прав» за авторською програмою правозахисниці Лариси Татарінової для батьків, спеціалістів та зацікавлених осіб. Курс проходить у прямому етері циклами з 8 занять на актуальні теми: права, інклюзивна освіта, реабілітація, соціальні послуги, соціальний захист, лобіювання інтересів тощо. Актуальна інформація про Школу за посиланням: <https://www.facebook.com/groups/1220248557988861>

З розуміння інвалідності та інклюзії:

- Курс «Чесно. Коректно. Просто: все, що потрібно знати про інвалідність» на платформі VSEOSVITA.UA. Курс розраховано на широке коло слухачів, складається з 8 актуальних тем сучасного розуміння інвалідності. Навчання розроблено ГО «Майстерня мрії». Посилання на курс: <https://vseosvita.ua/education/chesno-korektno-prosto-vse-shcho-varto-znaty-pro-invalidnist-552.html>
- Вебінар UNICEF Ukraine на платформі «YouTube»: «Безбар'єрність: філософія суспільства без обмежень». Триває: 2 год. Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=PIOuFEZ2_10
- Відкритий вебінар Київського міського центру соціальних служб «Оцінка реалізації права на самостійний спосіб життя людей з інвалідністю» на платформі «YouTube». Вебінар орієнтований на спеціалістів соціальної сфери, спеціалістів, які здійснюють управління системою надання соціальних послуг сім'ям і дітям, громадських діячів. Триває: 1 год. 31 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=YAqTk6XwhDA>

- Другий відкритий вебінар Київського міського центру соціальних служб «Прийняття інвалідності: що потрібно знати?» на платформі «YouTube». Про процеси прийняття інвалідності: суспільством, спеціалістами різних галузей, членами сім'ї та родини, людиною з набутою інвалідністю. Триває: 3 год. 33 хв. Посилання:

<https://www.youtube.com/watch?v=D6iMmWMgXjQ&t=265s>

З питань порушень психічного здоров'я:

- Курс з позитивної поведінкової підтримки шляхом застосування принципів прикладного аналізу поведінки (АВА), який знайомить широку аудиторію майбутніх і діючих вчителів, соціальних працівників, психологів та інших фахівців, що надають допомогу з основами прикладного аналізу поведінки. Курс пропонує гнучкі, асинхронні можливості навчання за допомогою аудіо- та відеолекцій, презентацій, практичних прикладів, матеріалів для читання та онлайн-оцінювань. Він поєднує теоретичні основи з практичним застосуванням, маючи на меті підвищити компетентності фахівців у створенні ефективних, етичних та інклюзивних навчальних середовищ. Курс створено за результатами міжнародного проекту «На шляху до інклюзивних практик та позитивної підтримки поведінки в освіті та соціальній роботі», реалізованого за підтримки Вишеградського фонду. Посилання на курс: https://is.muni.cz/ekurzy/V4_UKR
- Курс «Розлади психіки та поведінки. Основи психіатричної пропедевтики» на платформі «Центр громадського здоров'я», розроблений за підтримки ВООЗ. Навчання розраховано на лікарів (не психіатрів), психологів, соціальних працівників. Курс складається з 6 модулів, 26 занять по 10-15 хв. За результатами тестування надається сертифікат і зараховується 10 год. Посилання на курс: <https://courses.phc.org.ua/courses/course-v1:PHC+52+2021/about>
- Курс «Сучасний погляд на психіатрію: курс лекцій Цюріхського університету» за підтримки МОЗ, україно-швейцарського проекту «Психічне здоров'я для України» на платформі «МН4U Освіта». Курс розраховано на лікарів та всіх зацікавлених поглибити свої знання в цій сфері. 12 лекцій озвучено українською мовою та розділено на 2 модулі «Аспекти психопатології» і «Діагностика та терапія». Посилання на курс: <https://edu.mh4u.in.ua/courses/lektsiyi-tsyurykhkoho-universytetu/>
- Курс «Етика у сфері психічного здоров'я» україно-швейцарського проекту «Психічне здоров'я для України» на платформі «МН4U Освіта». Курс складається з двох модулів: «Етичні виміри та принципи у сфері психічного здоров'я» та «Етика спілкування з пацієнтами та їх родичами». Навчання розраховано на працівників медичної галузі, цікавим буде спеціалістам соціальної роботи та реабілітації. Практика у сфері психічного здоров'я вимагає не лише кваліфікації як спеціаліста, але й усвідомленості, чуйності та емпатії до отримувача послуг як особистості, включаючи його переконання та культурні цінності.

Посилання: <https://edu.mh4u.in.ua/courses/%d0%b5%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0-%d1%83-%d1%81%d1%84%d0%b5%d1%80%d1%96-%d0%bf%d1%81%d0%b8%d1%85%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be-%d0%b7%d0%b4%d0%be%d1%80%d0%be%d0%b2%d1%8f/>

- Курс «Робота з особами з інтелектуальними порушеннями: етика, навчання, поведінка» на платформі «МН4U Освіта» проекту «Психічне здоров'я для України» реалізується за підтримки посольства Швейцарії в Україні. Курс розраховано для асистентів, батьків та опікунів осіб із інтелектуальними порушеннями. Посилання на курс: <https://edu.mh4u.in.ua/courses/%d0%b5%d0%bc%d0%b0%d1%83%d1%81/>
- Курс «Спеціалізовані послуги з психічного здоров'я на рівні громади: права людини, відновлення, ефективні моделі підтримки» на платформі Академії НСЗУ. Курс з формування у фахівців психіатричної та психосоціальної допомоги ставлення, знань та навичок, необхідних для роботи у підході, орієнтованому на відновлення, на рівні громади; підготовка до практичного застосування отриманих знань у роботі з людьми, які мають психічні порушення, розлади та/або психосоціальну, когнітивну, інтелектуальну інвалідність, із дотриманням прав людини. Буде корисним зацікавленим соціальним працівникам і спеціалістам сфери реабілітації. За успішним проходженням тесту сертифікат, 20 балів. За посиланням: <https://academy.nszu.gov.ua/enrol/index.php?id=321>
- Курс «Навчаємося з радістю» на платформі EdEra. Курс розроблено для спеціалістів, які працюють з дітьми з синдромом Дауна і дітьми з інтелектуальними порушеннями. Курс складається з 4 модулів, 20 годин, за результатами навчання надається сертифікат. Курс розроблено ВБО «Даун синдром». Курс безкоштовний, доступ до фінального іспиту (отримання сертифікату) – платний. Посилання на курс: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5114>
- Курс «Секрети дитячої поведінки: причини, реакції, рішення» на платформі «Ти як?» стане у нагоді батькам, опікунам дітей різного віку та спеціалістам. Практичний гід допомагає створити безпечне середовище у стосунках і підтримати дитину в складних емоційних станах, а також розповідає про синдром дефіциту уваги з гіперактивністю (СДУГ). Посилання на курс: https://howareu.com/sekreti-dytiachoi-povedinky-prychyny-reaktsii-rishennia?fbclid=IwY2xjawQL1PVleHRuA2FbQIxMABicmlkETJIRHdwVIBDNXJZeUYzbVZLc3J0YwZhcHBfaWQOMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHo0BVdxoZK76eg17NdEHb1VEKEfA4nLDnw0BqR0wHKUPB4jyPI2Yqo3had7q_aem_WhbZSnbHNdC0IVvbyJKb-Q
- Курс «Надмірна тривога у дітей: допомагаймо разом!» на платформі «Ти як?» для батьків, працівників закладів для дітей, а також підлітків, які відчувають тривожність. Курс розповідає, які чинники зумовлюють тривожність у дітей різного віку, як вона проявляється, а також які практики, способи надання допомоги та вправи допоможуть дитині подолати тривогу. Посилання на курс: https://howareu.com/nadmirna-tryvoha-u-ditei-dopomahaimo-razom?fbclid=IwY2xjawQL42hleHRuA2FbQIxMABicmlkETJIRHdwVIBDNXJZeUYzbVZLc3J0YwZhcHBfaWQOMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHg0h0cyp-5qaxXvwp48G8EFpCefbOKGhM1aL9wyXdXENexlpyMpzgYGEHWm_aem_B7D1zD189HVjqjZYZU39d_w

- Курси для психологів, педагогів, соціальних працівників, спеціалістів ІРЦ за будь-якою із трьох авторських програм громадської організації «Центр психологічної допомоги «Конфіденс» на вибір: *«Тіло. Стабілізація. Ресурс»* розроблена з метою покращити психоемоційний стан та посилити життєстійкість дорослих, дітей та підлітків; *«Підтримка людей, які пережили травмивні події»* створена для підтримки дорослих, дітей та підлітків, які переживають стрес чи його наслідки через психотравмивні події під час війни в Україні; *«Робота з дітьми з особливими освітніми потребами»* для навчання фахівців, які працюють із дітьми з особливими освітніми потребами, спрямована передусім на надання базових знань із таких тем, як «Контакт», «Взаємодія» і «Сенсорні порушення та стимули». Посилання на курс: https://confidence.net.ua/navchannya-dlya-fahivziv/?fbclid=IwY2xjawNlBvllleHRuA2FlbQlXMAbIcmlkETfKymIGY2laR1M2VVU4cTV4AR5fE8rrv1ho3exdI9zBiyxXj_CUsoaRd6nB5RbE9n_0rCZzYYy71QgFSZS8PA_aem_wnM7vKpMhH_bxSHEKv55jg

З питань розвитку мовлення, комунікації та альтернативних засобів комунікації:

- Курс «Ключі до успішного спілкування та розвитку мовлення» на платформі «Ти як?» для усіх, хто працює з дітьми у період формування мовлення. Програма містить інформацію про вікові етапи мовного розвитку, а також ефективні інструменти для його покращення та способи подолання труднощів – ігри, практики та поради, які допоможуть на шляху розвитку як батькам, так і дітям. Посилання на курс: https://howareu.com/kliuchi-do-uspishnoho-spilkuвання-to-rozvytku-movlennia?fbclid=IwY2xjawQL5_FleHRuA2FlbQlXMAbIcmlkETJIRHdwVIBDNXJZeUYzbVZLc3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHvHbWzhBBJzBrw8OGNZAYrqB1TrCNTle3xLnz5ujbpK3k5qLaz7Fmz28Xh0y_aem_lbF84aXDRJ1_MsRluQpBHQ
- Курс «Піктограми» на платформі «Інклюзіум», присвячений методиці піктограм – ефективному інструменту розвитку дитини: як за допомоги чорно-білих карток перетворити абстрактні поняття на зрозумілі дії. Сім лекцій, сертифікату немає. Посилання на навчання: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/pictograms/>
- Курс «Розвиток мовлення у дітей з синдромом Дауна» на платформі «Інклюзіум», містить теоретичну і практичну частини, щодо розвитку дитини. Логопед ВБО «Даун-Синдром» розповість про практичне застосування піктограм, що таке мовлення і як його розвивати, як навчати дитину глобальному читанню, невербальному мовленню, як побудувати заняття з дитиною. Вісім занять, без сертифікату. Посилання на навчання: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/speech-development-in-a-child-with-syndrome/>
- Освітній серіал «Простою мовою про складне» на платформі Освіта. Дія. Курс створений для держслужбовців, публічних службовців з метою навчити перетворювати документи, оголошення, інструкції, офіційні тексти зрозумілою і доступною мовою, щоб читали, розуміли та довіряли. Сертифікат після проходження тесту, ЄКТС 0,1. Посилання на навчання: <https://osvita.diiia.gov.ua/courses/plain-language-for-complex-topics>

- Практичний курс «Як писати просто» на платформі «Європейський простір» з питань адаптації текстів для громадськості з урахуванням потреб різноманіття людей. Посилання на навчання: <https://euprostit.org.ua/courses/141047>
- Курс «Альтернативна та додаткова комунікація. Можливості для терапії та соціальної інтеграції людей з розладами спектра аутизму і порушеннями мовлення» на платформі «Дивогра». Розрахований на працівників медичної, педагогічної, соціальної сфери та батьків дітей з порушенням мовлення. 4 лекції. Розробники «Спільнота АДК». Посилання на курс: <https://www.dyvogra.com/uk/kurs-lektsiy-z-adk/>
- Курс з вивчення основ жестової мови та алфавіту Дактиль на платформі MEGOGO. Курс розроблено для волонтерів і працівників сфери послуг. 26 занять по 15 хвилин. Посилання на курс: <https://megogo.net/ua/view/3820211-kurs-zhestovo-movi-ukra-nskoyu-movoyu.html>
- Курс «Відчуй: жестова мова для всіх» на платформі ВУМ online, що навчає базовим навичкам спілкування українською жестовою мовою (УЖМ). Курс складається з 33 занять, орієнтований на початківців. Посилання на курс: <https://vumonline.ua/course/gesture-language/>
- Курс вебінарів з експертами та фахівцями у питаннях інклюзії, щоб поширювати інформацію про особливості життя людей з інвалідністю, інклюзивні цифрові технології, альтернативну та додаткову комунікацію ГО «Говори!» на платформі «YouTube». Посилання на курс: https://www.youtube.com/playlist?list=PL_Hff3vVYuROfs35Mc5CFKu6-9QZg_op
- Вебінар UNICEF Ukraine на платформі «YouTube»: «Безбар'єрність: коректна комунікація та взаємодія з людьми». Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=xZ5XTLLdarY>

З питань сексуального розвитку дітей та осіб з інвалідністю:

- Курс з дев'яти лекцій «Про тіло і дорослішання: розмови, які варто почати» на платформі «Інклюзіум». Як говорити з дітьми з порушенням інтелектуального розвитку про сексуальність, стосунки, безпеку. Цей курс розроблено для батьків і піклувальників дітей з інтелектуальними порушеннями, соціальних працівників, спеціалістів різних спеціалізацій. Посилання на курс: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/about-the-body-and-growing-up-conversations/>
- Курс «Комплексна медична допомога жінкам з інвалідністю: сексуальне та репродуктивне здоров'я» на платформі «YouTube». Курс розроблено БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» у співпраці з Академією НСЗУ за підтримки Міжнародної федерації планування сім'ї (IPPF) та Міжнародного Альянсу Відкритого Суспільства (AOSI). 18 лекцій до 10 хв. розраховані для працівників медичної галузі, корисним буде соціальним працівникам і працівникам сфери реабілітації. Посилання: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL82gJsn2MMqwa8rwe3TSSI0yAixV1WABo>

- «Розберіться з інтимними питаннями: курс «Сексуальна освіта» на платформі PROMETHEUS допоможе отримати відповіді на найважливіші запитання про секс та безпечні стосунки, забезпечивши здорове ставлення до своєї сексуальності. Розрахований на підлітків, батьків, спеціалістів. Тривалість 10 год., передбачено сертифікат. Посилання на курс: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/sexuality-education/>
- Вебінар «Інвалідність і сексуальність - сексуальність і інвалідність – це оксюморон?! Р.Алоні та Р.Херуті» на платформі «YouTube». Ця лекція є промо курсу по роботі із різними аспектами сексуальної реабілітації після травматичних ушкоджень, що начитано для українських психологів та спеціалістів області ментального здоров'я спільно з Міжнародною асоціацією військових реабілітологів. Триває: 1,5 год. Посилання на вебінар: <https://www.youtube.com/watch?v=o0AMpTb-XJM&t=16s>
- Вебінар «Безбар'єрне статеве виховання дітей та молоді з інвалідністю», на платформі «YouTube», у рамках проєкту «Бібліотека – інклюзивний простір для молоді» за сприяння управління у справах молоді та спорту Рівненської обласної державної адміністрації, 2020 р. Підняті теми: кордони і своє тіло; правило «купальника»; те, що відбувається з тілом, коли настає статеве дозрівання; відмінності хлопчиків і дівчаток; місячні; полюції; мастурбація; можливість сказати ні; здоров'я; прийняття себе; профілактику насильства; усвідомлений вибір партнера в майбутньому; безпеку; повагу і довіру. Спікер: Тетяна Жимолостнова, дитяча лікарка-психіатриця Рівненського обласного центру психічного здоров'я населення. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=KDUYSpOfhg8>
- Вебінар «Сексуальна освіта в українському суспільстві. Роль фахівців, які працюють з підлітками і батьками» на каналі «Українська мережа за права дитини», платформа «YouTube». Теми, що розглядаються: сексуальна освіта та стигма в українському суспільстві. Роль фахівців, які працюють з підлітками і батьками; психосексуальний розвиток підлітків, етапи дорослішання; основи жіночої та чоловічої фізіології; перші статеві стосунки та культура згоди; довірлива розмова або як бути «безпечним дорослим» для підлітка. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=3TWn6lagzy8>
- Вебінар «Виявлення та реагування на випадки насильства над дітьми» на каналі «Українська мережа за права дитини», платформа «YouTube». Теми, що розглядаються: Що таке жорстоке поводження з дитиною та насильство? Якими є вікові індикатори (ознаки) вчинення насильства над дитиною? Якою є відповідальність за різні прояви насильства над дитиною? Як влаштована та функціонує система суб'єктів захисту прав дитини, яка постраждала від насильства? Яким має бути алгоритм дій уповноважених суб'єктів: що має зробити поліція та служба у справах дітей? Хто і як може повідомити про виявлення ознак насильства? Як мають діяти працівники, які виявили ознаки насильства над дитиною? Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=KgaUXfQ3uN8>

- Лекція «Жіноче здоров'я та синдром Дауна: важливе про менструацію, менопаузу, скринінги та підтримку» на платформі «Інклюзіум». Посилання: <https://www.inclusium.org.ua/courses/webinar-recordings/womanhealth-ds/>
- Лекція «Сексуальність дорослої людини з ментальною інвалідністю» на каналі Всеукраїнської громадської організації «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень», платформа «YouTube», у рамках проекту «Післязавтра: об'єднуємо матерів людей з ментальною інвалідністю задля майбутнього» за підтримки Фонду Абіліс. Триває: 2 год. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=pO9To7S5F-c>
- Подкаст «У дитинства немає інвалідності»: про соціалізацію, сексуальне виховання та інклюзію на платформі «YouTube». Гостя другого епізоду «Подкасту Великих Історій» - Олеся Яскевич, засновниця ГО «Бачити серцем». Триває: 58 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=IZMOusjdXG8>
- Подкаст «Чому сексуальна освіта критично важлива для дітей з РСА (розладами спектру аутизму)?» на платформі «YouTube», подкаст «Літера А» № 8, 2 сезон. Гостя: Олеся Яскевич, консультантка з питань сексуального розвитку дітей і підлітків зі складною формою інвалідності, мама Матвія, який має аутизм. Триває: 1 год. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=Tg90DTVUDVE>

З реабілітації:

- Курс «Базові засади застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ)» на платформі Академії НСЗУ. Курс для фахівців у сфері реабілітації, мультидисциплінарних реабілітаційних команд та усіх фахівців сфери охорони здоров'я, які працюють з особами з обмеженнями функціонування. По завершенні курсу фахівці отримають глибше розуміння функціональних обмежень пацієнтів і зможуть якісніше надавати пацієнтоорієнтовану допомогу. Це дозволить краще розуміти потреби людини, яка проходить реабілітацію, та об'єктивно вимірювати її прогрес. Курс створено в рамках проекту «Реабілітація травм війни в Україні». Корисний буде працівникам галузі Мінсоцполітики. Посилання на курс: <https://umj.com.ua/uk/novyna-241144-onlajn-kurs-bazovi-zasadi-zastosuvannya-mkf-vzhe-dostupnij>
- Курс коротких відео анімацій на тему: «Сприяння автономності незрячих осіб» на платформі «YouTube», базується на багаторічному досвіді фахівців ГС "Сучасний погляд" у сфері реабілітації осіб із порушеннями зору. Дану серію відеоуроків створено в межах Проєкту реабілітації та реінтеграції незрячих ветеранів України за сприяння Dansk Blindesamfund у партнерстві із Norwegian Association of The Blind and Partially Sighted та World Blind Union. Посилання на курс: <https://www.youtube.com/watch?v=cZjMWIzZ3Vw&list=PLVvW5IUOWgJMEYOPvFVgvkktFlerGmLy9>
- Нейропсихологічний-нейрокорекційний курс «Крок за кроком до розвитку» на платформі «Інклюзіум», складається із ігрових методик, що

- роблять процес навчання цікавим і захоплюючим. Розвиваємо: саморегуляцію, увагу, мислення, аналіз результатів. Курс складається з 10 занять, без сертифікату. Посилання на курс: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/course-z-cotton-tamoyan/>
- Курс «Трудове навчання та соціально-побутове орієнтування для підлітків з ментальними порушеннями» на платформі «Інклюзіум», присвяченій організації трудового навчання та соціально-побутового орієнтування для підлітків із інтелектуальними порушеннями. Поєднує сучасні методики, візуальну підтримку та адаптовані навчальні програми. Курс складається із семи занять, без сертифікату. Посилання на навчання: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/labor-education-and-social-welfare/>
 - Освітній серіал «Адаптивні тренування» на платформі «Дія. Освіта» з восьми занять з відновлення після протезування за допомоги оздоровчих і спортивних тренувань. Адаптивна тренерка проекту «Ігри Героїв» і ветерани, що пройшли цей шлях допоможуть розібратися з тим, що таке адаптивні тренування та як почати займатися вдома. Освітній серіал створено командою «Ігри Героїв» за підтримки БФ «Харків з тобою» для платформи «Дія.Освіта». Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,1 бал. Посилання: <https://osvita.djia.gov.ua/courses/adaptive-training>
 - Курс «Розуміння потреб та особливості працевлаштування особи з ампутацією кінцівки» на платформі PROTEZ HUB. Курс триває 6 год., передбачено сертифікат. Посилання на курс: <https://bazaznan.protezhub.com/courses/rozuminnya-potreb-ta-osoblyvosti-pratsevlashtuvannya-osoby-z-amputatsiyeyu-kintsivky>
 - «Інклюзивні фінанси» — онлайн-ресурс для фахівців, які працюють з людьми з інтелектуальною інвалідністю та труднощами в навчанні. Він сприяє розвитку особистої самостійності, самовизначення та прийняття рішень цією групою населення шляхом набуття фундаментальних фінансових знань і понять. Курс розроблений у форматі легкого читання громадською організацією з Іспанії ONCE Foundation. Посилання: <https://finanzasinclusivas.fundaciononce.es/uk>
 - Конференція «Розширення соціальних послуг в громадах» на каналі Української асоціації носіїв кохлеарних імплантів про основи реабілітації дітей та осіб з кохлеарними імплантатами, платформа «YouTube». За посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=JpN3Ttbgyes>
 - Семінар «Розширення соціальних послуг в громадах» Української асоціації носіїв кохлеарних імплантів на платформі «YouTube». Про сучасні системи імплантаційного слухопротезування. Професійна готовність педагогів до роботи з дітьми з кохлеарними імплантами. Якість налаштування та розбірливість мовлення в осіб із системами імплантаційного слухопротезування. Посилання на семінар: https://www.youtube.com/watch?v=hLgDcVtX8_w&t=721s
 - Вебінар «Активна реабілітація дітей та осіб з травмами спинного мозку та схожими за наслідками захворюваннями» ГО «Група активної реабілітації» на платформі «YouTube». Розглянуті теми: рух активної реабілітації в Україні та світі, методика та принципи АР, табір активної

реабілітації, відмінність таборів АР для дорослих та дітей. Триває: 1 год.
Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=0OAtl43X-ts>

З надання соціальних послуг:

- Навчальний курс «Доступна допомога: підготовка психологів до роботи з жінками з інвалідністю онлайн в ситуації домашнього насильства» на платформі «Соціальна перспектива». Курс створено за фінансування Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю України та сприяння Міністерства соціальної політики України для психологів, правозахисників, медіаторів, соціальних працівників, громадських активістів. Тривалість курсу 60 год., передбачено сертифікат. Посилання: <https://webinar.sp.vn.ua/course/7/7>
- Курс «Денний догляд для дітей з інвалідністю: стандарт надання соціальної послуги» на платформі соціальної освіти Міністерства соціальної політики України. Мета навчального онлайн-курсу – підготовка надавачів / потенційних надавачів соціальних послуг до забезпечення організації та надання соціальної послуги денного догляду дітей з інвалідністю, відповідно до стандарту. Курс складається із 11 занять, які об'єднані у 6 тем. Після кожного заняття для слухача пропонується тестове завдання для самоперевірки отриманої інформації. Посилання: <https://socialacademy.gov.ua/md/enrol/index.php?id=214>
- Курс «Людина серед людей» про підтримане проживання проєкту «Психічне здоров'я для України». Навчальні матеріали включають роботу з етичними викликами та практичні інструменти для людиноцентричної допомоги людям старшого віку, особам з інвалідністю, психічними порушеннями і нейровідмінністю. Курс буде корисним надавачам послуги підтриманого проживання та представникам тих громад, у яких планується її впровадження. Навчання доступне за посиланням: <https://surl.li/yuhbkx>
- Форум з підтриманого проживання «Людина серед людей», 2025 рік, проєкту «Психічне здоров'я для України». Посилання на відео: <https://www.youtube.com/watch?v=jjbAfwKRWtA>
- Всеукраїнський форум психічної інклюзії. Запис панелі «Підтримане проживання» на сторінці «МН4U Освіта» проєкту «Психічне здоров'я для України» на платформі «YouTube». Трансляція відбулась у 2023 році. Обговорення всіх аспектів підтриманого проживання: від філософії до впровадження. Посилання на запис: <https://www.youtube.com/watch?v=AdkMUvyljFs>
- Міжнародна конференція «Досвід США з надання соціальних сервісів для сімей, які виховують дітей з інвалідністю», відбулася 13-14 червня 2017 року у м. Києві. Про філософію послуги підтриманого проживання, взаємодію з людьми тяжких комплексних порушень. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=uYo8Me2kxMk&list=PL7CgQUOkzQT4nVvRCX6jw9dyx7w4jarwA>

- Міжнародний вебінар «Моніторинг і контроль якості соціальних послуг для дітей з інвалідністю», досвід США. Захід відбувся в 2017 році в «Американському домі» у м. Києві. Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=VBMnML_wucE&list=PL7CgQUOkzQT6x_4VJSd1JTs9hEqwhYo1e
- Вебінар «Супровід дитини під час інклюзивного навчання» на сторінці Київського міського центру соціальних служб на платформі YouTube, відбувся у 2025 р. Під час вебінару розкрито питання організації надання соціальної послуги «Супровід дитини під час інклюзивного навчання» в м. Києві. Триває: 2 год. 22 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=CeRWgLeZ8CE>
- Вебінар «Соціальні послуги через участь у фестивалі творчості для осіб з інвалідністю «Повіримо в себе» (реалізація соціальних послуг «Соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами», «Соціальної адаптації») засобами участі в міському фестивалі творчості для осіб з інвалідністю «Повіримо у себе») на сторінці Київського міського центру соціальних служб на платформі YouTube, відбувся у 2025 р. Під час вебінару розкрито тему реабілітації засобами творчості і залучення дітей, молоді та осіб з інвалідністю до участі в Київському міському фестивалі творчості «Повіримо у себе». Триває: 2 год. 55 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=kXjPbnGSvF4&t=14s>
- Відеоурок «Процес надання фізичного супроводу особам із порушенням зору» на сторінці Міністерства розвитку громад та територій України на платформі YouTube. Відеоурок розроховано на широке коло глядачів з техніки супроводу осіб з порушенням зору в транспорті і місцях загального користування. Посилання на запис: <https://www.youtube.com/watch?v=ysDq5pHO17s>

З соціального компоненту послуги раннього втручання та деінституціалізації:

- Курс «Вступ до раннього втручання» на платформі EdEra. Курс розрахований на медичних працівників та батьків з порушенням розвитку, корисний буде соціальним працівникам. Курс складається з 4 модулів, 20 годин. Курс розроблено «Інститутом раннього втручання» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» і платформи EdEra. Посилання на курс: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5134>
- Курс «Впевнений старт: робота в центрах з сім'ями і дітьми» на навчальній онлайн-платформі «BeProfi». Курс спрямований на формування і розвиток професійних компетентностей фахівців, які надають підтримку дітям віком від 0 до 3 років, що живуть в сім'ях груп ризику або сім'ях, що перебувають у складних життєвих обставинах, підвищення батьківського потенціалу, налагодження міждисциплінарної взаємодії між суб'єктами в громаді для забезпечення найкращих інтересів кожної дитини. Посилання на курс: <https://beprofi.org/training-courses/course/vpevnenii-start-robota-v-centrah-z-simyami-z-ditjmi>

- Курс «Материнство і батьківство без стресу: курс для фахівців» на платформі «Ти як?». Курс присвячений психологічній роботі з вагітними жінками та молодими матерями (батьками, парами) в перший рік життя дитини. Цінність курсу полягає в інтеграції сучасних психологічних підходів, практичних технік та етичних стандартів роботи. Передбачено сертифікат. Посилання: https://howareu.com/maternystvo-i-batkiivstvo-bez-stresu-kurs-dlia-fakhiivtsiv?fbclid=IwY2xjawQuGyl1eHRuA2FlbQIxMABicmlkETF1UzZhMmlydGIZY01sRFRGc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHhrywiGXOMYk70qNROZVMuzz82fS7M-eyWSqV329MvKR5Q75_qKHNSf4OTbw_aem_P-foxZH2k0e0RYOIR3FVw
- Курс «Маленькі кроки: програма раннього втручання» організований Європейською асоціацією Даун-Синдром (EDSA) на платформі «Інклюзіум». Три лекції. Посилання: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/early-intervention-small-steps/>
- Вебінар «В сім'ї народилась дитина з синдромом Дауна. Що робити? Рекомендації психолога», ВБО «Даун-Синдром». Посилання на навчання: https://www.youtube.com/watch?v=vU-LaFQKX_I
- Вебінар «Впровадження мультидисциплінарної, сімейно-центрованої комплексної послуги раннього втручання» на сторінці Київського міського центру соціальних служб на платформі «YouTube», відбувся 16.10.2025. Для фахівців соціальної роботи, працівників закладів реабілітації, освіти та первинної медичної ланки, які працюють з сім'ями, в яких є діти раннього віку та діти з інвалідністю. Розглянуто основні засади впровадження комплексної послуги раннього втручання: соціальна, педагогічна, медична складова; актуальні питання впровадження соціальної складової послуги раннього втручання на базі центру комплексної реабілітації осіб з інвалідністю Оболонського району м. Києва (соціальна складова); повноваження Інтегративно-ресурсних центрів в роботі з дітьми раннього та дошкільного віку з порушенням розвитку (педагогічна складова); досвід громадської організації у підтримці родин, у яких народжується дитина з синдромом Дауна; порядок раннього виявлення у дітей порушень розвитку або ризику їх виникнення і своєчасного направлення сімей з дітьми до надавачів послуги раннього втручання для отримання такої послуги медичними працівниками первинної медичної ланки (педіатри, медична складова). Триває: 2 год. 57 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=oDtLLCApPKg&t=1s>

З питань безбар'єрності:

- Курс «Інтегративна гуманітарна допомога» на Освітній онлайн-платформі «Зрозуміло», розроблений у межах програми «Разом заради підтримки», яку впроваджує Фонд Східна Європа за фінансування Гуманітарного фонду для України Управління ООН з координації гуманітарних справ / ОСНА Ukraine. Дев'ять лекцій допоможуть організаціям створювати безбар'єрні простори та послуги, краще розумітися на потребах людей з інвалідністю і зробити інклюзію цінністю своєї організації. Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,2 бали. Посилання на курс: <https://cutt.ly/3rrJopg5>
- Освітній серіал — «Публічна служба без бар'єрів» на платформі «Дія.Освіта». Це практичний курс про те, як зробити державні та

муніципальні установи доступними й зручними для всіх. Курс складається із семи серій. У них розглядають, як працює Національна стратегія безбар'єрності до 2030 року, що таке «розумне пристосування», як облаштувати простір відповідно до норм і принципів універсального дизайну, як створювати доступні документи та онлайн-сервіси, використовувати просту мову й формувати інклюзивну робочу атмосферу. Завершальна серія зосереджена на практиці — як перетворити знання на конкретний план дій. Серіал створено за ініціативи Національного агентства України з питань державної служби у партнерстві з радницею-уповноваженою Президента України з питань безбар'єрності та за підтримки Програм розвитку ООН в Україні за фінансування Міністерство закордонних справ Данії. Серіал доступний українською та англійською мовами та передбачає нарахування 0,1 кредиту ЄКТС. Посилання: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/public-service-without-barriers>

- Освітній серіал «Держава без бар'єрів» на платформі «Дія.Освіта». Серіал розраховано на публічних службовців. Освітній серіал Міністерства цифрової трансформації України створено в межах ініціативи першої леді Олени Зеленської «Без бар'єрів» у партнерстві з радницею-уповноваженою Президента України з питань безбар'єрності, ГО «Безбар'єрність», представниками громадянського суспільства та експертами за підтримки проєкту ПРООН «Права людини для України», що фінансується Міністерством закордонних справ Данії. Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,1 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/barrier-free-government>
- Освітній серіал «Безбар'єрна грамотність» на платформі «Дія. Освіта». Серіал створено для держслужбовців та активних громадян. Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,1 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/barrier-free-literacy>
- Освітній серіал «Інклюзивний вебдизайн» на платформі «Дія. Освіта». Про інструменти, які роблять доступним користування Інтернет для людей з порушенням зору. Серіал створено для держслужбовців, дизайнерів, публічних службовців. Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,1 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/inkluzivnij-vebdizajn>
- Вебінар: «Без бар'єрів на шляху до ЄС: стандарти ЄС по безбар'єрності. Fight for Right для EU Local. Talks» на сторінці «Міжнародний фонд «Відродження», платформи «YouTube». Триває: 1 год. 51 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=QWGua9A8TrQ&t=224s>
- Відео лекції «Універсальний дизайн в світі», тренер - д-р Ольга Красюкова-Еннс, міжнародний консультант з розробки інклюзивної політики та практики, Канада. Посилання на лекції: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL0-qYICkWMvdb-NHkrXfc2NjRTosESZ6i>

З питань розвитку компетентностей спеціалістів, підтримки їх психічного здоров'я:

- Курс «Профілактика вигорання: розвиток психологічної стійкості на робочому місці» на платформі «Ти як?» буде корисним як працівникам, так і керівникам. Навчання включає практичні стратегії для створення здорового робочого простору та пояснює, що таке вигорання, чому воно виникає та як йому запобігти на особистому і командному рівнях. Посилання на курс: <https://howareu.com/vygorannya>
- Курс «Ненасильницький підхід у навчанні та вихованні» на платформі «На урок». Знайомство з методом ненасильницького спілкування, краще усвідомлювати свої почуття і потреби і знаходити стратегії турботи про себе, свої ресурси. Краще розуміти потреби і мотиви інших, знаходити креативні шляхи вирішення складних ситуація. Курс 24 год. Посилання: <https://naurok.com.ua/learn/nenasilnickiy-pidhid-u-navchanni-ta-vihovanni-21>
- Курс «Емоційний інтелект» на платформі «Освітній хаб міста Києва». Курс допоможе краще керувати власними емоціями, розвинути емпатію, досягати успіху у взаємодії з людьми та будь-якій сфері. Три лекції. Посилання: <https://eduhub.in.ua/courses/emociyniy-intelekt>
- Курс «Базові навички спілкування для надавачів психосоціальної підтримки» на платформі «Ти як?» – для фахівців, які прагнуть будувати довірливу комунікацію, підтримувати емоційну безпеку та не виснажуватися у процесі допомоги іншим. Цей курс допоможе вам опанувати навички, які лежать в основі професійної взаємодії у сфері охорони здоров'я, психічного здоров'я та психосоціальної підтримки — від перших хвилин контакту до завершення розмови. Ви навчитеся, як будувати довірливу комунікацію, підтримувати емоційну безпеку та не виснажуватись у процесі допомоги іншим. Курс поєднує кращі міжнародні підходи: адаптовану модель Калгарі-Кембридж, елементи мотиваційного інтерв'ю, модель Спільного прийняття рішення (СПР), навички турботливого спілкування за посібниками «Базові навички турботи про себе та інших» (Безбар'єрність, ВООЗ, 2023) та «Посібник з базових навичок надання допомоги» (Foundational Helping Skills Training Manual) (EQUIP, WHO, UNICEF). Посилання: https://howareu.com/bazovi-navychky-splukuvannia-dlia-nadavachiv-psykhosotsialnoi-pidtrymky?fbclid=IwY2xjawQuGxdleHRuA2FlbQIxMABicmlkETF1UzZhMmlydGIZY01sRFRGc3J0YwZhchHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHoW-L5CBXS0EQ9d03WGI68ovTAalvMuVi3ZofYuaSkdMpI2VB_ePnucnfc3B_aem_KmkYoyPte9Ee1mKhI2a8xw
- Освітній серіал «Кризові комунікації» на платформі «Дія. Освіта». Для фахівців: як знаходити спільну мову з людьми, які вибухають гнівом, зберігаючи спокій та врівноваженість. 10 серій по 6-12 хвилин, сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,2 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.dii.gov.ua/courses/crisis-communications>
- Освітній серіал «Кризові комунікації в управлінні персоналом» на платформі «Дія. Освіта». Серіал створено для HR-спеціалістів, які працюють на державній службі. У 6 серіях тривалістю 7–11 хвилин

ідеться про побудову якісних комунікацій усередині команди в часи кризи. Сертифікат за умов проходження тесту, ЄКТС - 0,2 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/crisis-communications-in-personnel-management>

- Курс «Психічне здоров'я та психологічний добробут на робочому місці» на платформі «МН4U Освіта». Курс для управлінців та лідерів організацій усіх видів та форм власності, для психологів та усіх, хто зацікавлений у добробуті працівників. Триває 2,5 год. Після успішного проходження тесту, сертифікат. Посилання: <https://edu.mh4u.in.ua/courses/%d0%bf%d1%81%d0%b8%d1%85%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b5-%d0%b7%d0%b4%d0%be%d1%80%d0%be%d0%b2%d1%8f-%d1%82%d0%b0-%d0%bf%d1%81%d0%b8%d1%85%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b8%d0%b9-%d0%b4%d0%be/>
- Курс «Травмоінформований підхід» на платформі «Ти як?» – для тих, хто працює з людьми в умовах війни. Допоможе зрозуміти природу травми та навчитися безпечній комунікації. Цей курс створений для освітян, медиків, соціальних працівників, волонтерів, журналістів, ветеранів, керівників та активістів — для всіх, хто хоче допомагати без вигорання і з глибоким розумінням процесів. Мета курсу — надати знання від основ травмоінформованості до практик підтримки та впровадження системного підходу в організаціях, громадах і сервісах. Ви навчитесь розуміти механізми травми, застосовувати інструменти саморегуляції, будувати етичну комунікацію та створювати безпечне середовище в командах, щоб бути поруч із іншими, не посилюючи їхній біль, а підтримуючи відновлення. Передбачено сертифікат. Посилання: https://howareu.com/travmoinformovanyi-pidkhid?fbclid=IwY2xjawQuHJFleHRuA2F1bQIxMABicmlkETF1UzZhMmlydGlZY01sRFRGc3J0YwZhcHBfaWOOmjlYMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHs46ftBjNFGyOODLkUcnFRyeMlpGFgrzmlKyeGVp_fEIXu_x2R73QZl1-m3_m_aem_ewzBZPfAnFgasTzzKh9ILQ
- Навчальні вебінари «Реформа МСЕК: організаційні аспекти та основні документи» на платформі «YouTube», сторінка Міністерства охорони здоров'я України. Записи розпочато з 1 січня 2025 року по теперішній час, 64 вебінари на теми роботи експертних команд за видами захворювань. Посилання: https://www.youtube.com/playlist?list=PLTMe8yLNlnFkEJrJLiUX8_P9V9BHlJGuu
- Освітній серіал «Інклюзивна молодіжна робота» на платформі «Дія. Освіта». Серіал розраховано для молоді, тренерів, молодіжних і соціальних працівників. Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,1 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/inclusive-youth-work>
- Курс «Бачити серцем» на платформі «Інклюзіум», програма підтримки батьків і спеціалістів з 14 лекцій, які виховують/працюють з дітьми дошкільного віку з порушенням розвитку. Курс надає практичні знання, методики та інструменти для кращого розуміння потреб дітей. Без сертифікату, проте дуже практичний і актуальний від практиків ГО «Бачити серцем». Посилання на курс: <https://www.inclusium.org.ua/courses/parents/bachity-sercem-iryna-bereziuk/>

- Курс «Соціальна робота з людьми, які мають хронічні захворювання» на платформі PROMETHEUS: як надавати підтримку та допомогу в найважчих моментах життя. Дізнайтеся про принципи роботи з пацієнтами, прийняття хвороби та надання підтримки на термінальній стадії. 30 лекцій, передбачено сертифікат. Посилання: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/chronic-care-support/>
- Каталог курсів підвищення кваліфікації 2026 з напрямку Інклюзія на платформі курсів та вебінарів Єдиної Атестаційної Системи освітян. Курси платні за помірними цінами, велика кількість актуальних тем з навчання і виховання дітей з інвалідністю. Посилання: <https://ippo.com.ua/category/inkluzia/>
- Курс «Мобілізація ресурсів громади» на навчальній онлайн-платформі «BeProfi». Цей курс покликаний надати учасникам необхідні навички та знання, які допоможуть їм стати успішними керівниками та лідерами у сфері соціальних послуг. Після завершення курсу ви будете володіти ефективними методами управління внутрішніми процесами в громаді, організації та її співробітниками, зможете ефективно використовувати наявні ресурси та розробляти стратегії для вирішення соціальних проблем у вашій громаді. Посилання на навчання: <https://beprofi.org/training-courses/course/mobilizaciya-resursiv-gromadi>
- Освітній серіал «Як діяти в надзвичайних ситуаціях» на платформі «Дія.Освіта» створено на основі практичних рекомендацій фахівців ДСНС України. У форматі коротких ігрових серій для батьків, дітей і молоді демонструються алгоритми дій у критичних ситуаціях: під час пожеж, обстрілів, на воді, під завалами, а також при хімічних і радіаційних загрозах. Освітній серіал створено ДСНС України за підтримки ЮНІСЕФ та за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) у співпраці з Міністерством цифрової трансформації України для платформи «Дія.Освіта». Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,1 бал. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-act-in-emergency-situations>
- Курс «Колесо добробуту» на платформі «МН4U Освіта» використовує колесо благополуччя ВООЗ як основу для дослідження складових щасливого життя. Під час курсу учасник ознайомиться як фізична активність, навчання, ділення, спілкування та підтримання контакту, уважність до деталей та піклування про планету робить наше життя щасливішим. Кожен сектор колеса презентує один навчальний модуль. Курс складатиметься з чотирьох модулів. Посилання: <https://edu.mh4u.in.ua/courses/%d0%b2%d0%b0%d1%81-%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b0%d1%94-%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%b5%d1%81%d0%be-%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d0%b1%d1%83%d1%82%d1%83/>

Для людей з інвалідністю:

- Курс «Формування соціальної поведінки людей з інвалідністю в критичних ситуаціях» на платформі ВУМ. Цей курс покликаний поліпшити якість життя осіб з інвалідністю, які проживають в Україні, шляхом створення можливості інклюзивної онлайн освіти з сурдоперекладом і соціально-психологічною підтримкою. Головна мета курсу - отримання людьми з інвалідністю необхідних знань і умінь для забезпечення своїх базових прав та потреб в умовах пандемії Covid-19 та інших критичних ситуацій. За посиланням: <https://vumonline.ua/course/formation-of-social-behavior-of-people-with-disabilities-in-critical-situations/>
- Курс «Бути собі ціллю»: про лідерство дівчат і жінок з інвалідністю» на платформі «EdEra», впроваджується громадською організацією «Fight For Right» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Передбачені матеріали курсу у форматі легкого читання для людей з інтелектуальною та психосоціальною інвалідністю. 3 модулі. Посилання на курс: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/6147>
- Освітній серіал «Цифрові технології для людей з інвалідністю» на платформі «Дія.Освіта». Обмеження у пересуванні, порушення слуху чи зору не завадять користуватися Інтернет і гаджетами. Розробники придумали чимало інструментів, які допоможуть навчитись розширювати функції пристроїв за допомогою спеціальних можливостей; дізнатися про додатки, які полегшують користування гаджетами для людей з інвалідністю; озвучує друкований текст, повідомлення в месенджерах, замовлення товарів й послуг онлайн. Серіал реалізовано Міністерством цифрової трансформації разом із ГО «Паросток» у межах конкурсу IT-ініціатив #HackCorona in Ukraine. Сертифікат за проходження тесту, ЄКТС - 0,2 бали. Посилання на серіал: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-for-persons-with-disabilities>
- «Інклюзивні фінанси» — це безкоштовний онлайн-ресурс, який надає людям з інтелектуальною інвалідністю та труднощами в навчанні знання та інструменти, необхідні для поліпшення їхніх навичок управління особистими фінансами та прийняття рішень у фінансовій сфері, сприяючи їхній особистій самостійності. Навчання можна пройти онлайн самостійно, за підтримки наставників, або в класі, залежно від потреб та обставин організацій та учнів. Курс розроблений у форматі легкого читання громадською організацією з Іспанії ONCE Foundation, у 2019 році перекладено українською мовою, у 2020 — Всеукраїнська громадська організація «Коаліція» отримала від партнерської недержавної організації право координувати використання курсу в Україні. Посилання на курс: <https://finanzasinclusivas.fundaciononce.es/uk/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82>

Для батьків дітей з інвалідністю та порушенням розвитку:

- Тренінг навичок піклувальника (Caregiver Skills Training) — це програма, розроблена Всесвітньою організацією охорони здоров'я для сімей, що виховують дітей з затримками або порушеннями розвитку. Даний тренінг навчає батьків та піклувальників навичкам, які допомагають покращити розвиток, спілкування та поведінку дитини, а також її залучення у повсякденну діяльність. Посилання: <https://www.cst-kyiv.info/>
- Цикл лекцій «Післязавтра» - про планування майбутнього людей з ментальною інвалідністю» на платформі «YouTube», ВГО «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень». Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=3HgEreR-cOw&t=94s>
- «Онлайн семінар для батьків людей з інтелектуальними порушеннями «Сімейне життя і сексуальність» на платформі «YouTube», ВГО «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень». За підтримки Inclusion Europe про сімейне життя та сексуальність для людей з інтелектуальними порушеннями. Представляє сексуальність як природну частину життя, розвіює поширені міфи та розглядає проблеми, з якими стикаються сім'ї. Семінар містить практичні вказівки щодо сприяння відкритим дискусіям, підтримки здорового розвитку та забезпечення розуміння особами з інтелектуальними порушеннями таких понять, як згода та обмеження. Посилання: https://www.youtube.com/watch?v=WTsJxLzTG_o
- «Мама Pro» — онлайн-проект ГО «Ранні пташки», створений, щоб підтримати родини передчасно народжених дітей через регулярні інформаційні онлайн-зустрічі з профільними експертами. Посилання: <https://ranniptashky.org/ua/moms-pro/>
- Вебінари для родичів і близького оточення «Самостійне життя після травми спинного мозку» каналу «Група активної реабілітації» на платформі «YouTube». 13 відео на теми з актуальних питань розуміння травми спинного мозку, доказових методів реабілітації, мобільності, догляду, різних аспектів самостійного життя, ролі близького оточення. Посилання: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLzOqz7jLY4dz9Otev5FSxzDVREovbgnlb>
- Подкаст «Інвалідність у дітей: на що мають право батьки дітей з інвалідністю? Нія Нікель та Лариса Татарінова», канал «Epirosvita» на платформі «YouTube». Триває: 50 хв. Посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=FT4guCSuxmo&t=1291s>
- Подкаст «Сила батьків. Про життя сімей, які виховують дітей з інвалідністю» на каналі «Центр соціальних послуг Джерело», платформа «YouTube». Це розмови про прийняття, переживання і виклики, проблеми і рішення, досвід і перспективи життя в Україні батьків, які виховують дітей і молодь з інвалідністю. Посилання: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLDI5ntTJlcmIye3hkhz2533bAFDlpSX0cE>

Також, інформуємо про **тематичні платформи**, які надають інформаційну підтримку з питань пов'язаних з темою соціальної роботи/реабілітації з людьми з інвалідністю:

- **Платформа соціальної освіти** Міністерства соціальної політики України: навчальні курси, дослідження, методичні матеріали для надавачів соціальних послуг. Посилання: <https://socialacademy.gov.ua/>
- **Платформа «Ти як?»** - всеукраїнська програма ментального здоров'я: онлайн-курси для тих, хто підтримує всіх, методики, тести тощо. Проєкт «Національна платформа самоосвіти». Посилання: <https://howareu.com/>
- **Сторінка «Координаційний центр з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України** на платформі Фейсбук: вебінари з питань психічного здоров'я від провідних фахівців України та світу. За посиланням: https://www.facebook.com/MentalHealthUA/live_videos
- **«Довідник безбар'єрності»** - гід коректного спілкування, у якому зафіксовані нові норми безбар'єрної мови. Він створений за ініціативи першої леді Олени Зеленської у співпраці з громадськими організаціями, правозахисниками, психологами, українськими і міжнародними експертами. Довідник складається з чотирьох розділів: «Складові безбар'єрності», «Правила мови», «Словник», «Безбар'єрний календар». Посилання на сайт: <https://bf.in.ua/>
- **Експертний центр ПРО.УД/Універсальний дизайн.** Професійна спільнота фахівців з універсального дизайну. Посилання на платформу: <https://proud.org.ua/>
- **«Психічне здоров'я для України» (MENTAL HEALTH FOR UKRAINE — MH4U)** – сайт зібрав корисну інформацію для спеціалістів соціальної сфери, родичів і осіб з порушенням психічного здоров'я. На сайті розміщена інформація про різні гарячі лінії підтримки, про програми для осіб з порушенням психічного здоров'я та їх родичів, навчальні та відеоматеріали. Сайт створено за підтримки україно-швейцарського проєкту «Психічне здоров'я для України». Є можливість оформити підписку та отримувати на власну пошту інформацію про новини проєкту. Посилання на сайт: <https://www.mh4u.in.ua>
- **«Інклюзивний освітній простір. Віртуальний офіс методиста»** на платформі Київського палацу дітей та юнацтва. На сторінці зібрані відео та інші матеріали для педагогів позашкільної освіти та організаторів дозвілля зі взаємодії з дітьми з інвалідністю та їх батьків. Посилання на сторінку: <https://vom.palace.kyiv.ua/%d1%96%d0%bd%d0%ba%d0%bb%d1%8e%d0%b7%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%b0-%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b0/>
- **Навчальна онлайн-платформа «BeProfi»** для розвитку професійних компетентностей спеціалістів соціальної сфери: онлайн-курси. Платформу/застосунок засновано Міжнародною громадською організацією «Міжнародний центр розвитку і лідерства». Посилання: <https://beprofi.org/training-courses>

- **Платформа розвитку Києва** є цифровим інструментом, створеним з метою забезпечення відкритого доступу громадськості до інформації про ініціативи та проєкти міського розвитку, що реалізуються або заплановані до впровадження в місті Києві, в тому числі з безбар'єрності. Посилання: <https://kyivdp.online/bez-katehorii/dostupnist-ta-miska-mobilnist/>
- **Платформа Київського центру соціальних служб:** навчальні заходи з питань розвитку соціальних послуг та соціальної роботи в м. Києві. Посилання: <https://www.youtube.com/@kmcss>
- **«INVAK.INFO»** - проєкт благодійного фонду «АІК», створений у 2006 році групою молодих людей з інвалідністю, сайт ведуть журналісти з інвалідністю. Інформація на сайті розподіляється на категорії: «Закони і права», «Безбар'єрність», «Реабілітація», «Життя особистості». Є можливість оформити підписку та отримувати на власну пошту інформацію про новини проєкту. Посилання на сайт: <https://www.invak.info/>
- Платформа **diukraine.org** створена громадською організацією «Fight For Right» для висвітлення теми деінституціоналізації – шляху до вільного і незалежного життя кожної людини з інвалідністю в українських громадах. На платформі зібрано найважливішу інформацію про деінституціоналізацію українською мовою, висвітлено історію інституцій, міжнародний досвід та пояснення, чому інституції не мають існувати. Посилання: <https://diukraine.info/>
- **«Ранні пташки»** - Асоціація батьків передчасно народжених дітей «Ранні пташки» — це громадське об'єднання, засноване у 2016 році в Києві, з батьківської ініціативи. Об'єднання працює над тим, аби допомогти кожній передчасно народженій дитині та її родині знайти свій шлях до щасливого та здорового життя. Посилання: <https://ranniptyashky.org/ua/>
Посилання на канал «Ранні пташки» на платформі «YouTube»: <https://www.youtube.com/@ranniptyashky/featured>
- **«Інклюзіум»** - платформа з розвитку інклюзивності ВБО «Даун-Синдром». На платформі зібрані курси і матеріали для батьків і спеціалістів з раннього втручання, виховання, соціалізації, навчання дітей та людей з синдромом Дауна, порушенням інтелекту. Посилання: https://www.inclusium.org.ua/?utm_source=head&utm_id=site+
- **«VGO Coalition»** - платформа Всеукраїнської громадської організації «Коаліції захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень». Посилання: <https://www.youtube.com/@vgocoalition2287>
- **«Бачити серцем»** - впроваджують сучасні підходи соціалізації людей з інвалідністю (комплексними порушеннями розвитку). Проєкти: «Школа для кожного», «Перепочинок», «Психологічний хаб», «Космотабір», «Лекторій», «Програма розвитку самостійності та незалежності». Посилання: <https://bachyty.org/> Посилання на діяльність громадської організації «Бачити серцем» у Фейсбук: лекції спеціалістам і батькам, послуги, корисна інформація з роботи з дітьми, молоддю, особами зі складними порушеннями розвитку: <https://www.facebook.com/bachytysercem>

- **«Група активної реабілітації»** - місія - мотивувати людей з ураженням спинного мозку максимально збільшувати власну незалежність через залучення до системних тренувань та роботи над собою за допомогою засобів активної реабілітації, знань і розуміння власних можливостей. Реалізують програми: перший контакт, дистанційне консультування, табори активної реабілітації, облаштування житла. Посилання: <https://gar.org.ua/> Канал на платформі «YouTube»: <https://www.youtube.com/@ngogarua/featured>
- **«Інвафішки»** - це база порад, пристосувань і індивідуально оформлених рішень для людей після травми спинного мозку. Платформа пропонує досвід людей, які знайшли свій «рецепт успіху» і саме він допоможе швидше знайти свої варіанти, що дозволить стати максимально незалежними від сторонньої допомоги. Посилання: <https://invafishki.info/>
- **«Унікальний освітньо-реабілітаційний простір Trinity HUB»** для людей з порушенням/втратою зору. Громадська організація створила єдину в Україні комплексну програму реабілітації та соціалізації для відновлення та адаптації до сучасних умов життя, відповідно до індивідуальних можливостей кожного. Є освітні курси для фахівців. Посилання: <https://www.trinityhub.org.ua/uk>
- **«Фундація 03:00»** - простір зі створення рівних можливостей для людей з порушенням зору за напрямками: просвітництво; доступне мистецтво та культура; самореалізація незрячих; підтримка людей, які втратили зір. Посилання: <https://foundation.0300.com.ua/>
- **«Відчуй»** - платформа громадської організації, яка займається реабілітацією, допомогою, соціалізацією, реалізацією прав дітей і дорослих з порушенням слуху та їх родин. Плекаємо культуру турботи про власний слух. Посилання: <https://vidchui.org/>
- **«Українська асоціація носіїв кохлеарних імплантів»**, посилання: <https://sluh-e.com.ua/>, канал на платформі «YouTube», посилання: <https://www.youtube.com/@uaociu>
- Платформа **ЕPIPROSVITA** створена громадською організацією «Епіпросвіта», що опікується людьми з епілепсією та супутніми хворобами. На сайті зібрані методична та інформаційні матеріали для лікарів, батьків та осіб цільової групи. Посилання: <https://www.epiprosvita.org/>
- **«Школа орфанного пацієнта»** освітній проєкт, створений громадською спілкою "Орфанні захворювання України", який допомагає особам із рідкісними (орфанними) захворюваннями та їхнім сім'ям отримувати важливі знання, необхідні для захисту своїх прав, доступу до лікування та покращення якості життя. Вебінари та онлайн-зустрічі з експертами у сфері медицини, права та соціального захисту, які надають інформацію людям з орфанними захворюваннями та зацікавленим особам краще орієнтуватися в системі охорони здоров'я та соціальних послугах, знати свої права. Посилання: https://rare.org.ua/projects/orphanpatient-school?fbclid=IwY2xjawMvIXZleHRuA2FibQIxMABicmlkETFSMWtiZXNFcXBWwDA5TVRHAR5dr1rCKt26mEkm8uPolJOVb2AH6kGP5C7oR-VkId6NuCiFXMFzOqBFaWDWng_aem_UUvIkQlvBma8-XKUyPhyqw

Мобільні застосунки/додатки:

- Покрокове практичне керівництво щодо інклюзивного зменшення ризику лих і-DRR призначений для роботи без підключення до Інтернету. Посилання на завантаження застосунку: <https://idrr.cbm.org/uk/card/universalniy-dizayn>
- **Samopomich** - безкоштовний доказовий інструмент самопомоги для підтримки психічного здоров'я - <https://www.samopomi.ch/>
- **BetterMe: Mental Health** застосунок для збалансованого та усвідомленого життя з індивідуальним щоденним планом, вправами для дихання, афірмаціями, звуками для сну та цілодобовим доступом до спеціалістів із психічного здоров'я. У розділі “Цікаве” знаходиться курс “Спілкування без бар'єрів” про культуру взаємодії з людьми з ампутацією, зокрема на робочому місці, розроблений спільно з Всеукраїнським сучасним центром протезування, реабілітації та реконструктивної хірургії для усіх.
- **Open Sesame — Touch Free Control** - повністю безконтактний додаток розробила людина з інвалідністю для людей з інвалідністю. Завдяки запатентованій технології користувачі з обмеженою можливістю використовувати свої руки отримують доступ до всього різноманіття функцій: вони можуть твітити, публікувати дописи в Facebook, надсилати миттєві повідомлення, телефонувати, завантажувати будь-які програми й використовувати їх touch-free. Програма стане в пригоді людям із порушенням опорно-рухової функції. Вона зчитує рухи головою, адаптує їх під відповідні команди.
- **Assistive Touch** - асистент із користування смартфоном для людей з порушенням рухової функції рук. Додаток з керування смартфоном для людей, які мають порушення в роботі рук. Він пропонує віртуальні кнопки, щоб керувати пристроєм, не торкаючись його. Додаток також дає змогу регулювати гучність, замикати екран, застосовувати жести з кількома пальцями, перезапускати пристрій або використовувати торкання замість натискання кнопок.
- **Digital Inclusion** — додаток для підтримки мовлення та комунікації - це перекладач і комунікатор у вашому телефоні. Це перший україномовний безплатний мобільний додаток для розвитку, відновлення мовлення, соціалізації та реабілітації дітей і дорослих. Користувач обирає тему (“Сім'я”, “Гігієна”, “Здоров'я”, “Харчування”, “Транспорт”) і натискає на потрібні зображення зі словами. Можна обрати кілька слів, щоб сформулювати речення — додаток вимовить його вголос. Словник має дві частини: універсальна, індивідуальна.
- **Connect by BeWarned** — для людей з порушеннями слуху - безплатний додаток, який допомагає людям із порушеннями слуху спілкуватися з іншими. Додаток перетворює усну мову на текст і навпаки. Наприклад, ви можете написати замовлення в кафе — додаток озвучить його офіціантові, а відповідь ви побачите у вигляді тексту. В додатку є готові шаблони для розмов, а також передбачена можливість створити необмежену кількість персональних шаблонів.

- **Dragon Dictation** - програма записує голос і перетворює його на текст. За лічені секунди використання додатка з'явиться текст, який співрозмовник скаже людині, яка не чує, і цей текст з'явиться на екрані.
- **Spread Signs** - додаток являє собою величезну бібліотеку жестів, які допомагають спілкуватися людям із порушенням слуху. Жестова мова не є однаковою в різних країнах світу, вона відрізняється так само як відрізняються між собою розмовні мови. У базі — понад десять мов, включно з українською та англійською. Можна вчити як жести, що позначають окремі літери, так і цілі слова.
- **Перекладач ЖМ** — *платний* онлайн-зв'язок із перекладачем жестової мови - це не просто автоматичний переклад, а живе спілкування з перекладачем жестової мови в режимі онлайн 24/7. Сервіс допомагає нечуючим і слабочуючим людям комунікувати у будь-якій ситуації, навіть за кордоном. Здійснити діалог допомагають професійні перекладачі від «Центру соціальної підтримки нечуючих і слабочуючих людей».
- **Sullivan+** — додаток для незрячих і слабоворих людей. Додаток розповідає про навколишній світ, отримуючи інформацію за допомогою камери смартфона. Він розпізнає текст, об'єкти, обличчя, повідомляє про освітлення й допомагає орієнтуватися у просторі.
- **Perfect Keyboard** - зручна клавіатура для людей з порушеннями зору. Додаток поліпшує чіткість і кольори зображення, допомагає уникнути натискання кількох клавіш одночасно — це скорочує час набору тексту та кількість можливих помилок. Також є функція ввімкнення жестової мови.
- **Cash Reader** - допомагає незрячим людям самостійно користуватися грошима, розпізнавати номінал і валюту.
- **Be My Eyes** – додаток допомагає незрячій людині знайти волонтера і орієнтуватись у невідомому просторі.
- **Brailiac: Braille Tutor** - додаток навчає читати й писати шрифтом Брайля. Для навчання людині не знадобиться жодне обладнання, крім смартфона. Програма допомагає в ігровій формі вивчити шрифт. У додатку можна вправлятися у письмі шрифтом Брайля, роблячи будь-що: від надсилання друзям текстових повідомлень до пошуку в Інтернет шрифтом Брайля.

Методист Київського міського центру соціальних служб,
кандидат педагогічних наук,
Лариса ОСТРОЛУЦЬКА